

Seurantatietoa

Huhtikuu 4/2020
Osavuosisikatsaus I

Kysyntä

Hoidossa olleet potilaat

Avohoitokäynnit

Hoitojaksot

Hoitopäivät

Psykiatrian päiväsairaanhoito ja
kuntoutuskodit

Hoidon tarpeen arviointia odottavat

Hoitoa odottavat

Maksut ja laskutukset

Kehitysvammahuolto

Osavuositarkastus 1.1. – 30.4.2020

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma vuodelle 2020 pohjautuu arvioon toteutettavien palveluiden määrästä, laskutuksesta ja kustannuksista. Kulujen kasvua arvioidaan mm. väestön kasvun, ikääntymisen ja sairastavuuden perusteella, ottaen huomioon toimialan kustannustason kehitys. Tilanne kuitenkin muuttui dramaattisesti maaliskuussa 2020, kun maailman terveysjärjestö WHO julisti covid-19 -viruksen aiheuttaman epidemian levinneen maailmanlaajuisesti pandemiaksi, minkä seurauksena myös Suomessa maan hallitus päätti poikkeusoloista ja voimakkaista rajoituksista kansalaisten ja yritysten toimintaan. Pandemiasta varautuminen muutti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toimintaa huomattavasti, eivätkä vuodelle 2020 joulukuussa 2019 hyväksytyssä talousarviossa asetetut tavoitteet tule toteutumaan.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon eri yksiköihin suuntautuva palvelujen kysyntä väheni -7,7 % tammi-huhtikuun 2020 aikana. Koronapandemian vuoksi läheteiden määrä väheni -11,4 %. Sähköisten konsultaatioiden määrä kuitenkin kasvoi 8,9 %. Ilman lähetettä erikoissairaanhoidon saapuneiden määrä kasvoi 3,5 %. Suurimmat muutokset tapahtuivat vasta huhtikuun aikana, alkuvuosi erityisesti tammi-helmikuu olivat vahvan kysynnän aikaa.

Erikoissairaanhoidossa olleiden potilaiden määrä väheni -1,4 % (1 036 henkilöllä). Avohoitokäyntien määrä väheni -0,7 % (1275 käyntiä). Perusterveydenhuollon käynnit yhteispäivystyksissä vähenivät ajanjaksolla -12,4 %. Hoitajaksot vähenivät -6,3 %, ja hoitopäivien määrä -5,2 %. Leikkaustoimenpiteet vähenivät -7,2 %. Synnytysten määrä kasvoi 1,5 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Hoitoon pääsy ja kiireettömien palvelujen saatavuus näytti maaliskuussa jo kohtuulliselta, mutta huhtikuun lopussa tilanne oli koronapandemian vuoksi taas heikentynyt. Yli kolme kuukautta hoidon tarpeen arviointia odottavia oli huhtikuun 2020 lopussa yhteensä 885 henkilöä. Yli kuusi kuukautta hoitoa odottaneita oli samana ajankohtana 498.

Tammi-huhtikuun palvelujen myynti jäsenkunnille oli 3,3 % suurempi kuin vuotta aiemmin. On kuitenkin huomattava, että huhtikuun toteuma oli -6,6 % edellisvuoden huhtikuun myyntiä matalampi koronapandemiasta johtuen. Ulkokunta- ja muun myynnin osalta alkuvuoden 2020 toteuma on -2,3 % pienempi ja huhtikuun osalta myynti oli -22,4 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi. Myös asiakasmaksutuotot laskivat merkittävästi.

Toimintakulujen osalta tammi-huhtikuun toteuma ei vielä näytä merkittävää kasvua edellisvuoteen verrattuna, mutta on odotettavissa, että kustannukset kasvavat loppuvuotta kohti mentäessä. Epidemian vuoksi ylimääräisinä hankintoina on tehty muun muassa suojatarvikke-, laite-, sänky- ja patjahankintoja. Kustannussäästöjä talousarvioon nähden syntyy arvioitua pienemmästä vuokratyövoiman käytöstä, elektiivisessä leikkaustoiminnassa käytettävästä tarvikkekulutuksen vähenemisestä sekä muun muassa matkustus- ja koulutuskustannuksista. Mikäli loppuvuonna toimintaa ei saada epidemian tilanteesta johtuen nostettua normaalitasolle on loppuvuoden ennuste tulojen menettämisen vuoksi merkittävästi alijäämäinen.

Koronakriisi ja siihen varautuminen, valmiuslain käyttöönoton ja poikkeusolojen mukanaan tuomat lisävelvoitteet ja -vastuut sekä yleiset rajoitukset yhteiskunnassa ovat aiheuttaneet ja aiheuttavat edelleen kaikkien viiden yliopistosairaanhoitopiirin tuottojen merkittävän pienenemisen samalla kun kulut ovat nousseet tai nousussa. Taloudellista tilannetta on pidettävä erittäin vakavana. Taloudelliset menetykset ovat seurausta siitä, että hoitoja on jouduttu perumaan koronapotilaiden hoitoon varautumiseksi. Lisäksi, potilaat ovat itse peruuttaneet heille suunniteltuja tutkimus- ja hoitokäyntejä todennäköisesti korona-pandemiaan liittyvien pelkojen vuoksi. Potilaiden tekemiin peruutuksiin ei ole kyetty varautumaan ja reagoimaan aktiivista ponnisteluista, kuten toistuvasta tiedottamisesta ja potilaiden henkilökohtaisesta kontaktoinnista, huolimatta. Vastavasti mm. suojamateriaalihankintojen vuoksi menokehitys on ollut budjetoitua suurempaa. Yliopistollinen sairaanhoitopiiri tarvitsee ehdottomasti poikkeusolojen kustannusten kattamiseksi suoraa taloudellista tukea valtiolta.

Sairaanhoitopiirin kannalta korona-epidemia on tulojen pudotessa ja menojen kasvaessa johtamassa alijäämääseen tilinpäätökseen. Alijäämän suuruus riippuu epidemian kehittymisestä loppuvuoden aikana, mutta mikäli näemme huhtikuun puoliväliin ajoittuneen epidemia-huipun lisäksi vielä loppuvuoden aikana uusia epidemia-aaltoja ja mikäli joudumme uudelleen supistamaan kiireetöntä toimintaamme, voi alijäämä muodostua erittäin merkittäväksi. Tällä hetkellä alijäämäennusteet vaihtelevat 35-50 miljoonan euron välillä. Syntyvät alijäämät kattamisvelvollisuuksiin yhdistettynä tulevaan hoitojonojen purkuun ja väestön ikääntymisen myötä kasvavaan erikoissairaanhoiton palvelutarpeeseen tulee olemaan niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti suuri haaste tulevaisuudessa – etenkin kun sairaanhoitopiirin omistajakuntien, toimintamme rahoittajien, taloudellinen tilanne heikkenee olennaisesti korona-epidemian seurauksena.

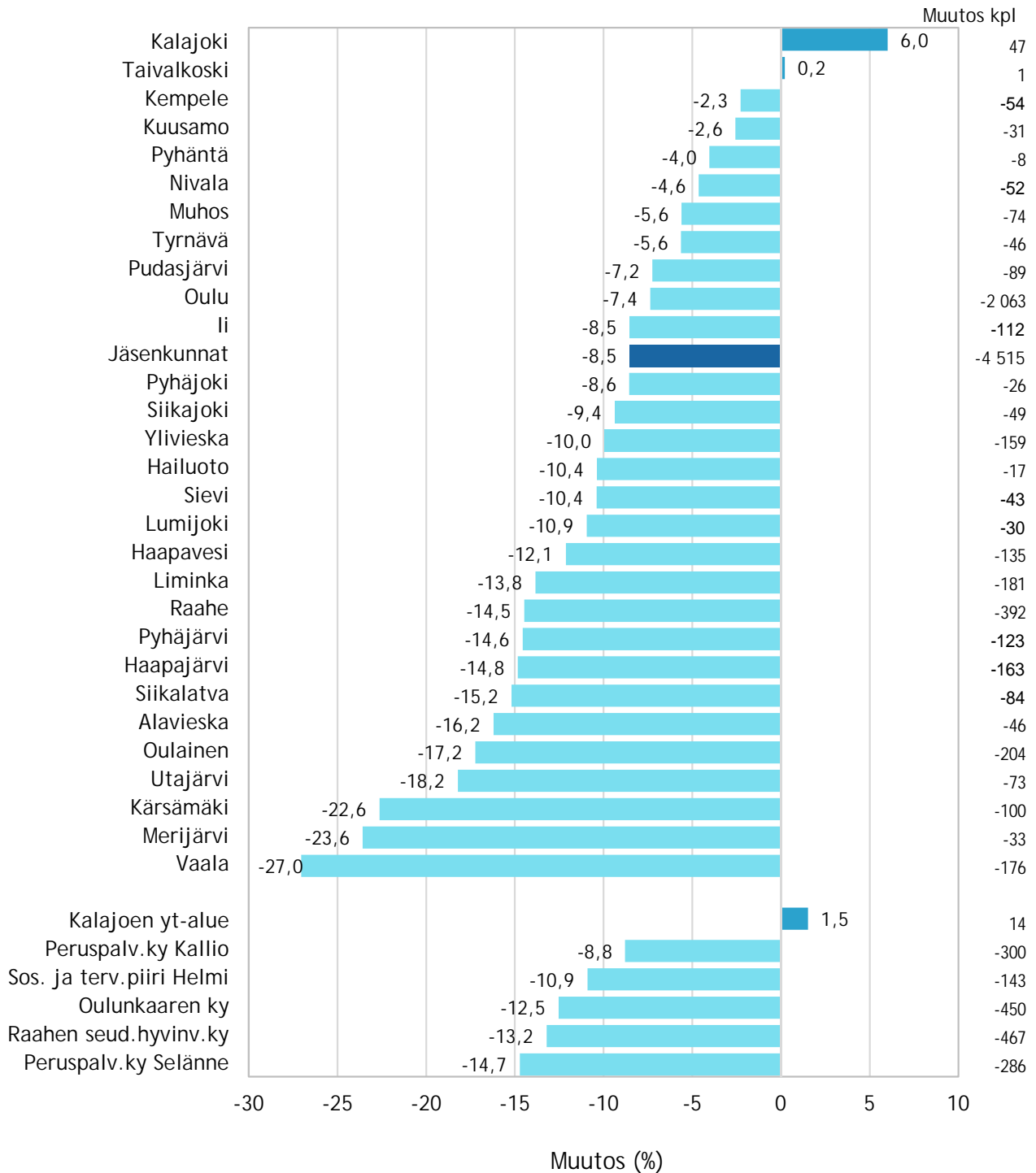
Ilkka Luoma

Sairaanhoitopiirin johtaja

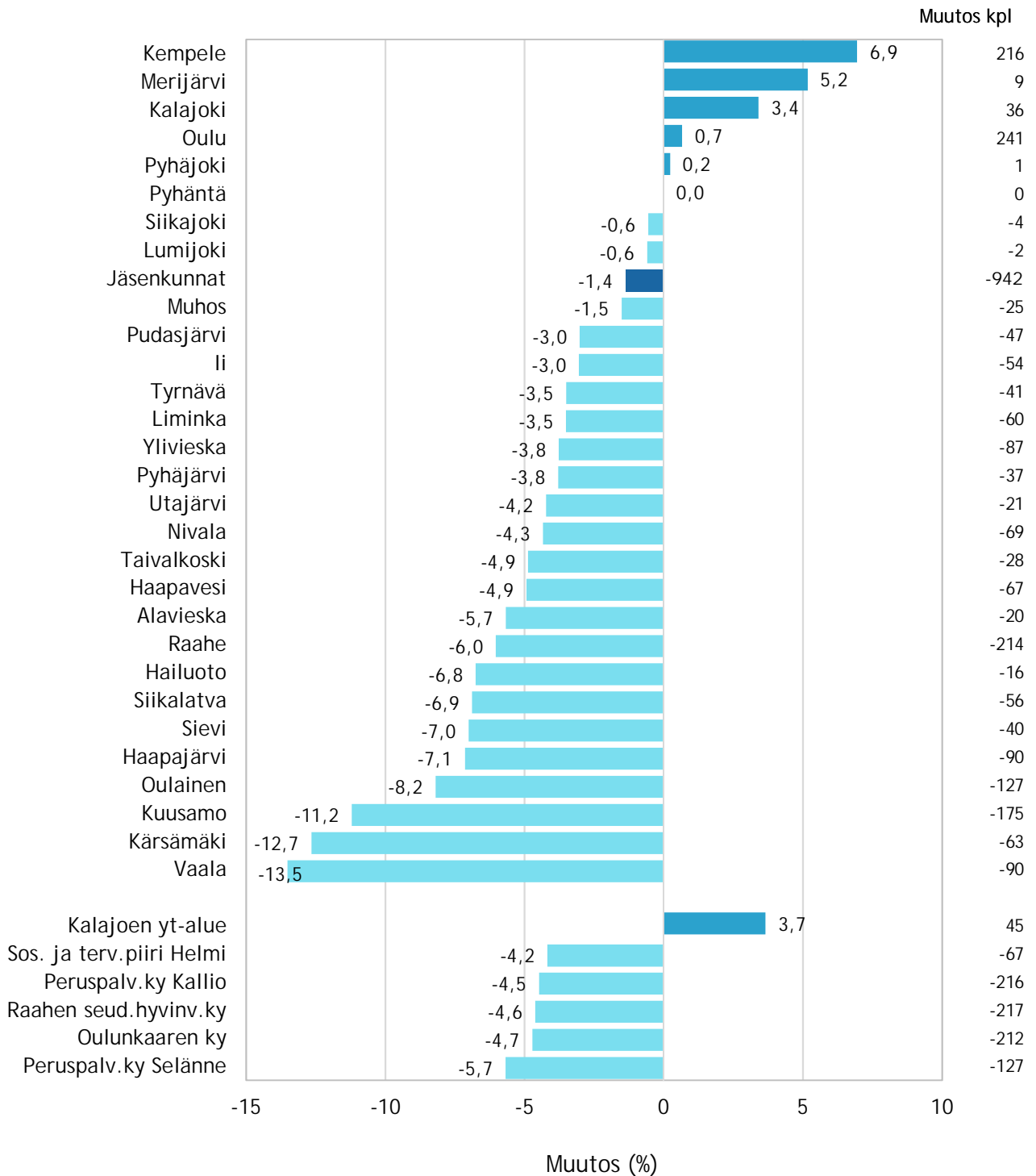
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Tuloslaskelma 1.1. - 30.4.2020

TULOSLASKELMAOSA	TP 2019	1-4kk 2019	TA 2020	KS1 2020	1-4kk 2020	Muutos % 2020-2019	Tot % TA 2020	Tot % KS1 2020
Toimintatuotot	673 061 429	225 419 492	696 463 521	696 463 521	230 071 528	2,1	33,0	33,0
Myyntituotot	626 472 963	209 560 246	650 596 999	650 596 999	213 509 252	1,9	32,8	32,8
- josta jäsenkunnat	442 874 149	147 476 422	462 710 480	462 710 480	152 386 935	3,3	32,9	32,9
- josta ulkokunnat ja muut	86 522 036	29 579 325	89 660 270	89 660 270	28 889 284	-2,3	32,2	32,2
- josta välitetyt	37 195 060	10 901 875	37 600 000	37 600 000	10 844 890	-0,5	28,8	28,8
- josta evo	14 467 958	6 808 203	14 800 062	14 800 062	6 935 143	1,9	46,9	46,9
Maksutuotot	35 206 894	11 063 665	35 695 026	35 695 026	10 767 291	-2,7	30,2	30,2
Tuet ja avustukset	4 557 015	3 339 013	5 500 843	5 500 843	3 964 091	18,7	72,1	72,1
Muut tuotot	6 824 557	1 456 568	4 670 653	4 670 653	1 830 895	25,7	39,2	39,2
Valmistus omaan käyttöön	1 812 175	1 436	3 215 000	3 215 000	6 898	380,3	0,2	0,2
Toimintakulut	-630 489 944	-204 435 169	-662 320 024	-662 320 025	-207 432 763	1,5	31,3	31,3
Henkilöstökulut	-358 416 869	-113 376 544	-370 332 659	-370 332 658	-115 026 087	1,5	31,1	31,1
- josta palkat ja palkkiot	-287 757 838	-91 346 341	-296 934 195	-296 934 195	-91 947 701	0,7	31,0	31,0
- josta henkilösivukulut	-70 659 031	-22 030 202	-73 398 463	-73 398 463	-23 078 386	4,8	31,4	31,4
Palvelujen ostot	-139 007 597	-47 389 811	-149 918 862	-149 918 863	-48 933 745	3,3	32,6	32,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-115 043 901	-38 624 862	-122 583 889	-122 583 889	-38 849 940	0,6	31,7	31,7
- josta apteekkitarvikkeet	-34 060 151	-11 147 581	-37 144 125	-37 144 125	-10 786 671	-3,2	29,0	29,0
- josta hoitotarvikkeet	-58 666 238	-19 443 213	-62 792 734	-62 792 734	-20 649 904	6,2	32,9	32,9
Avustukset	-3 388 853	-1 026 142	-5 121 225	-5 121 225	-960 590	-6,4	18,8	18,8
Muut kulut	-14 632 723	-4 017 810	-14 363 389	-14 363 389	-3 662 402	-8,8	25,5	25,5
TOIMINTAKATE	44 383 660	20 985 760	37 358 497	37 358 496	22 645 664	7,9	60,6	60,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-160 739	-73 238	-95 400	-95 400	-72 908	-0,5	76,4	76,4
VUOSIKATE	44 222 920	20 912 521	37 263 097	37 263 096	22 572 756	7,9	60,6	60,6
Poistot ja arvonalennukset	-39 424 495	-10 757 642	-36 426 513	-36 426 513	-11 777 648	9,5	32,3	32,3
Satunnaiset tuotot ja kulut	563 259	0	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	5 361 685	10 154 879	836 584	836 583	10 795 107	6,3	1290,4	1290,4
Varausten ja rahastojen muutokset	-1 373 277	0	0	0	0			
Tilikauden yli-/alijäämä	6 734 962	10 154 879	836 584	836 583	10 795 107	6,3	1290,4	1290,4

Kysyntä (esh) jäsenkunnittain tammi-huhtikuussa 2019-2020 (lähetteet, ilman lähetettä saapuneet ja sähköiset konsultaatiovastaukset)

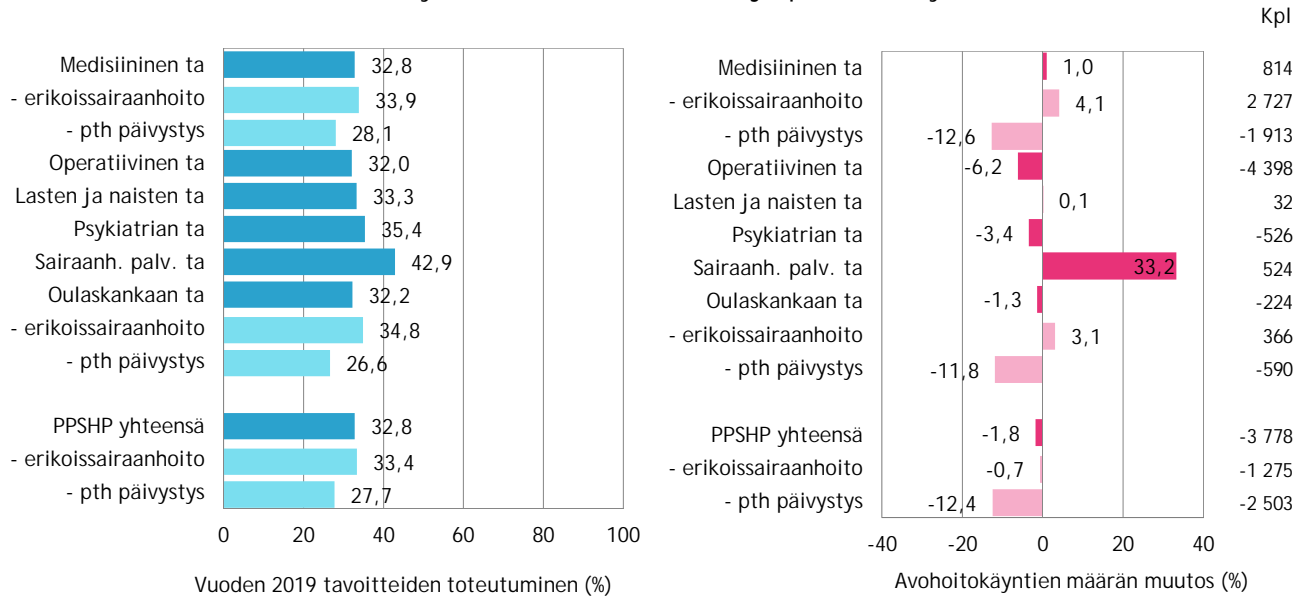

Hoidossa olleiden potilaiden (erikoissairaanhoidon eri henkilöt) määrän muutos tammi-huhtikuussa 2019-2020

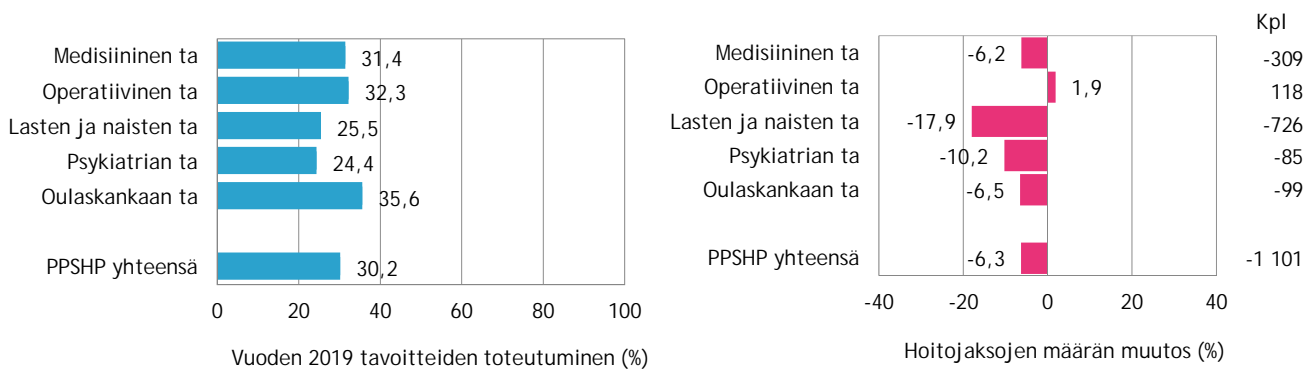

Erikoissairaanhoidon tavoitteiden toteutuminen (tammi-huhtikuussa) ja suoritteiden määrän muutos 2019–2020

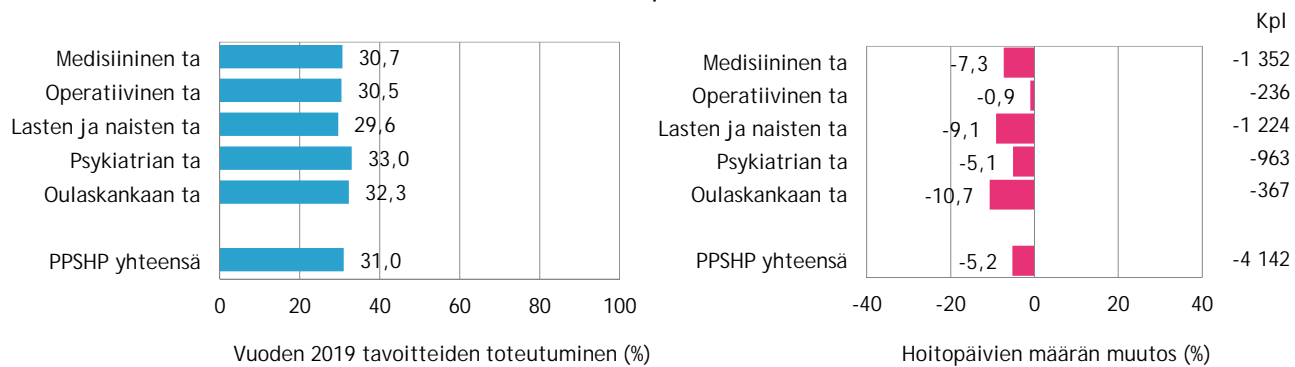
Avohoitokäynnit erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuolto

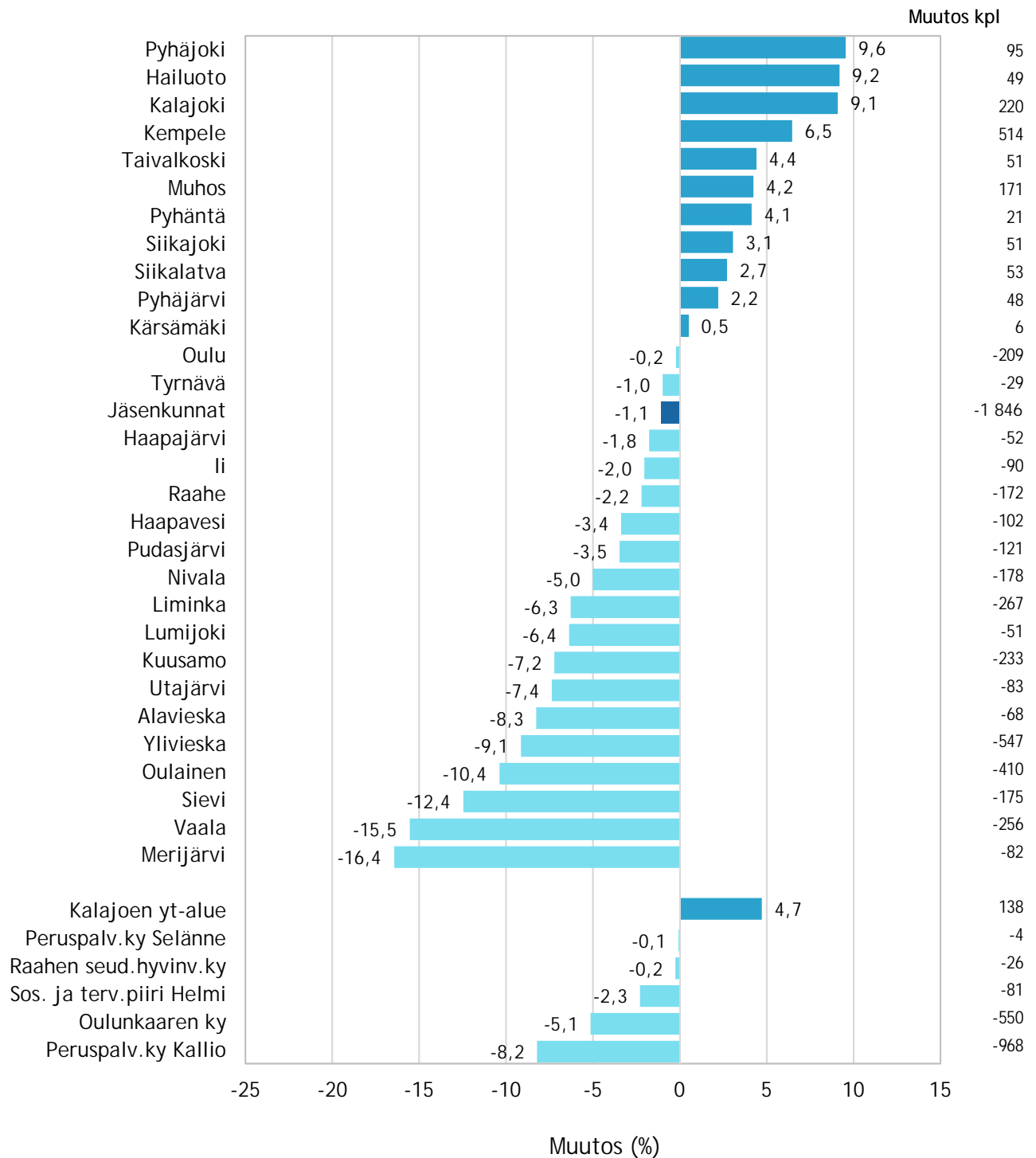
Hoitojaksot

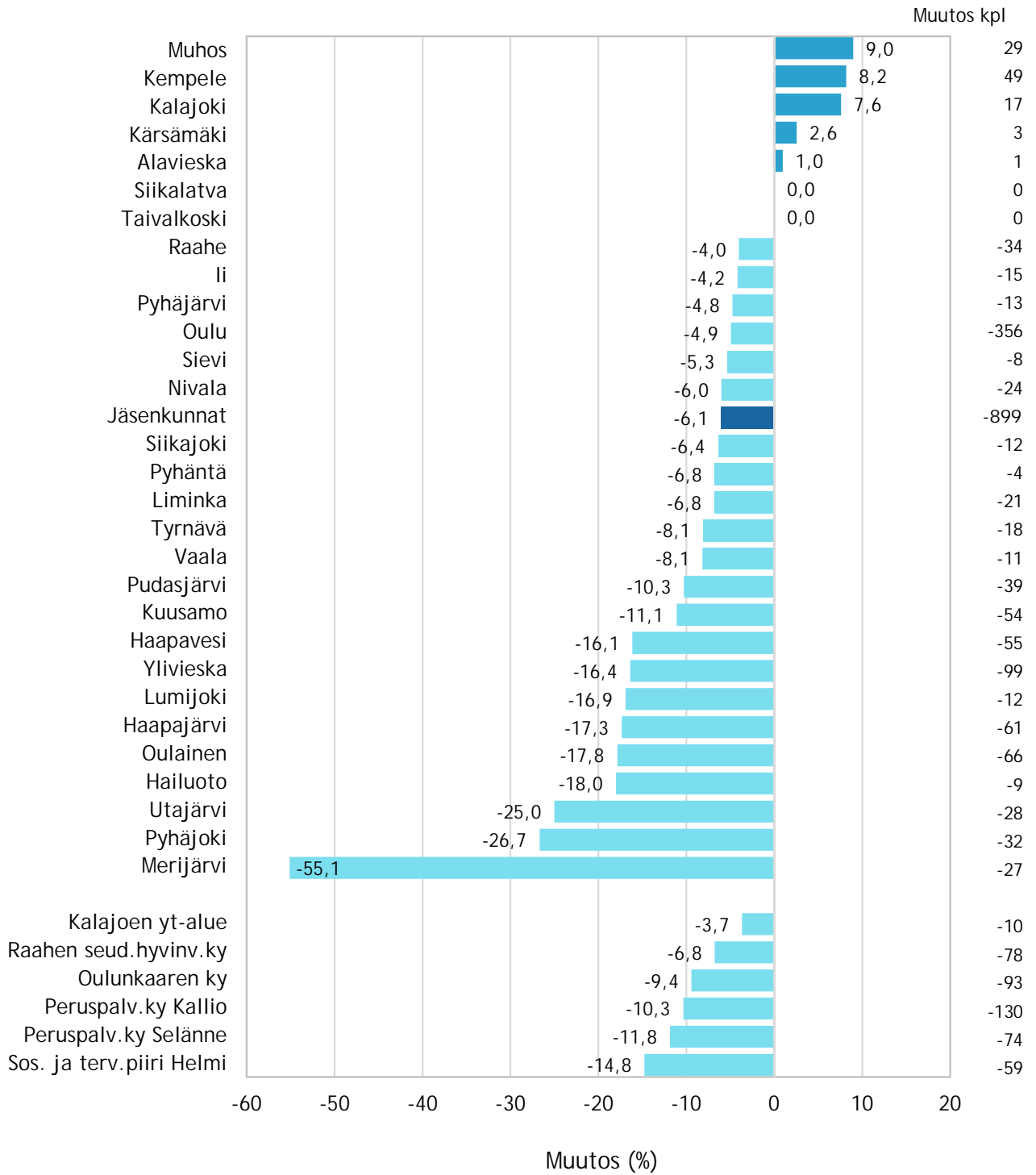
Hoitopäivät

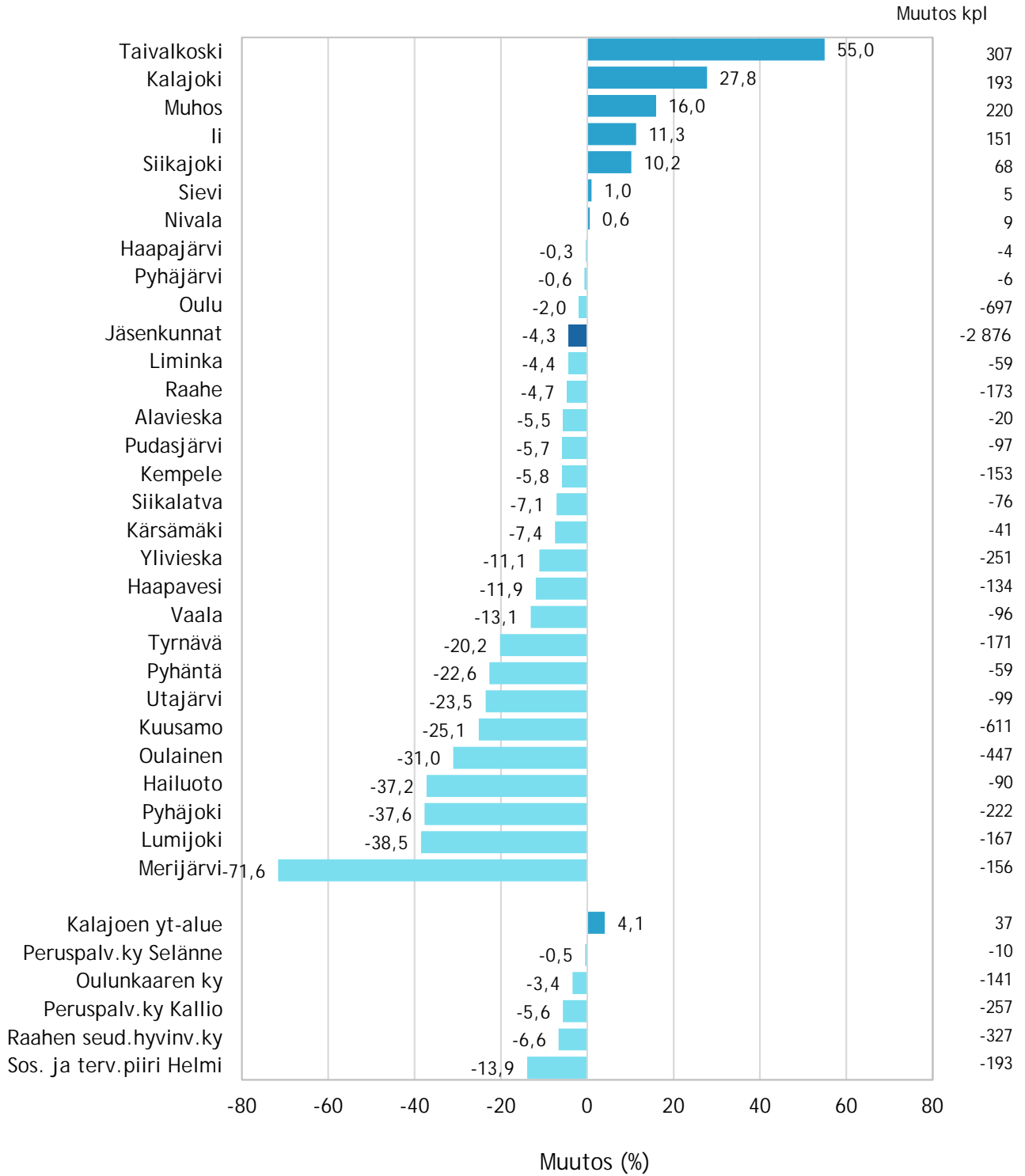
Avohoitokäyntien määrän muutos erikoissairaanhoidossa jäsenkunnittain tammi-huhtikuussa 2019-2020

Hoitojaksojen määrän muutos erikoissairaanhoidossa jäsenkunnittain tammi-huhtikuussa 2019-2020

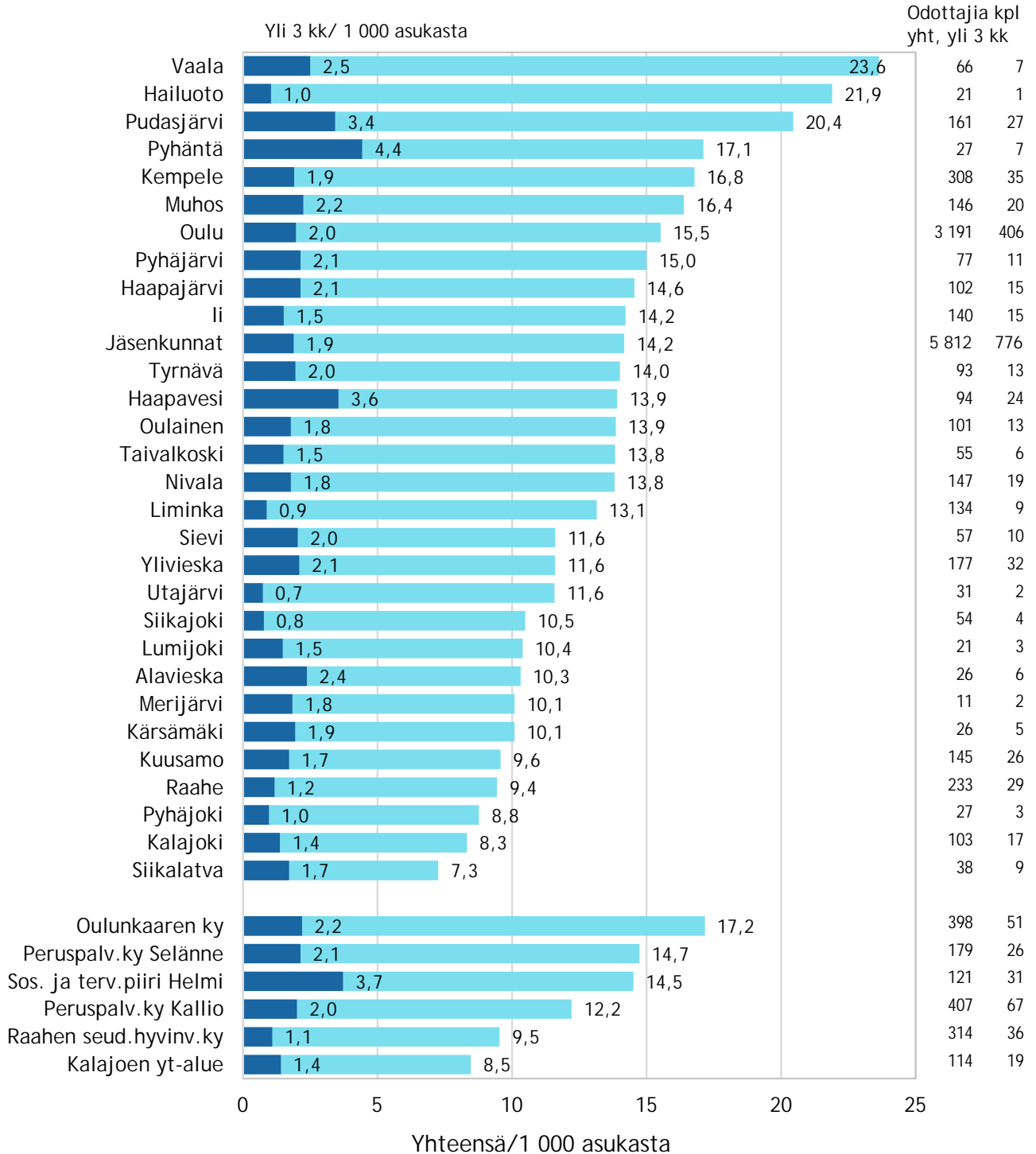

Hoitopäivien määrän muutos erikoissairaanhoidossa jäsenkunnittain tammi-huhtikuussa 2019-2020

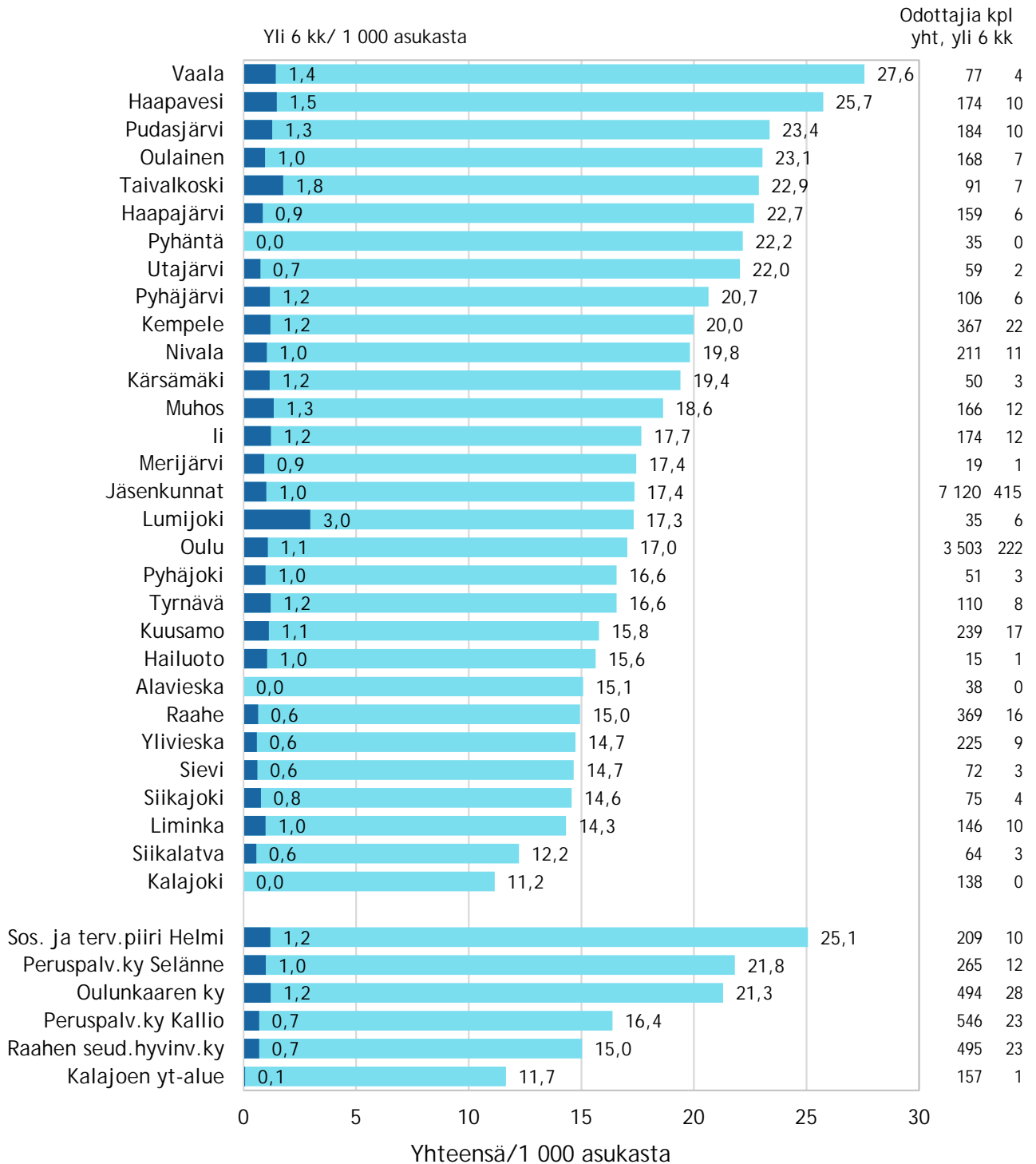
Hoidon tarpeen arviointia odottavat ja yli 3 kk odottaneet, tilanne 30.4.2020

Hoitotakuun piiriin kuuluvat odottajat erikoissairaanhoidossa

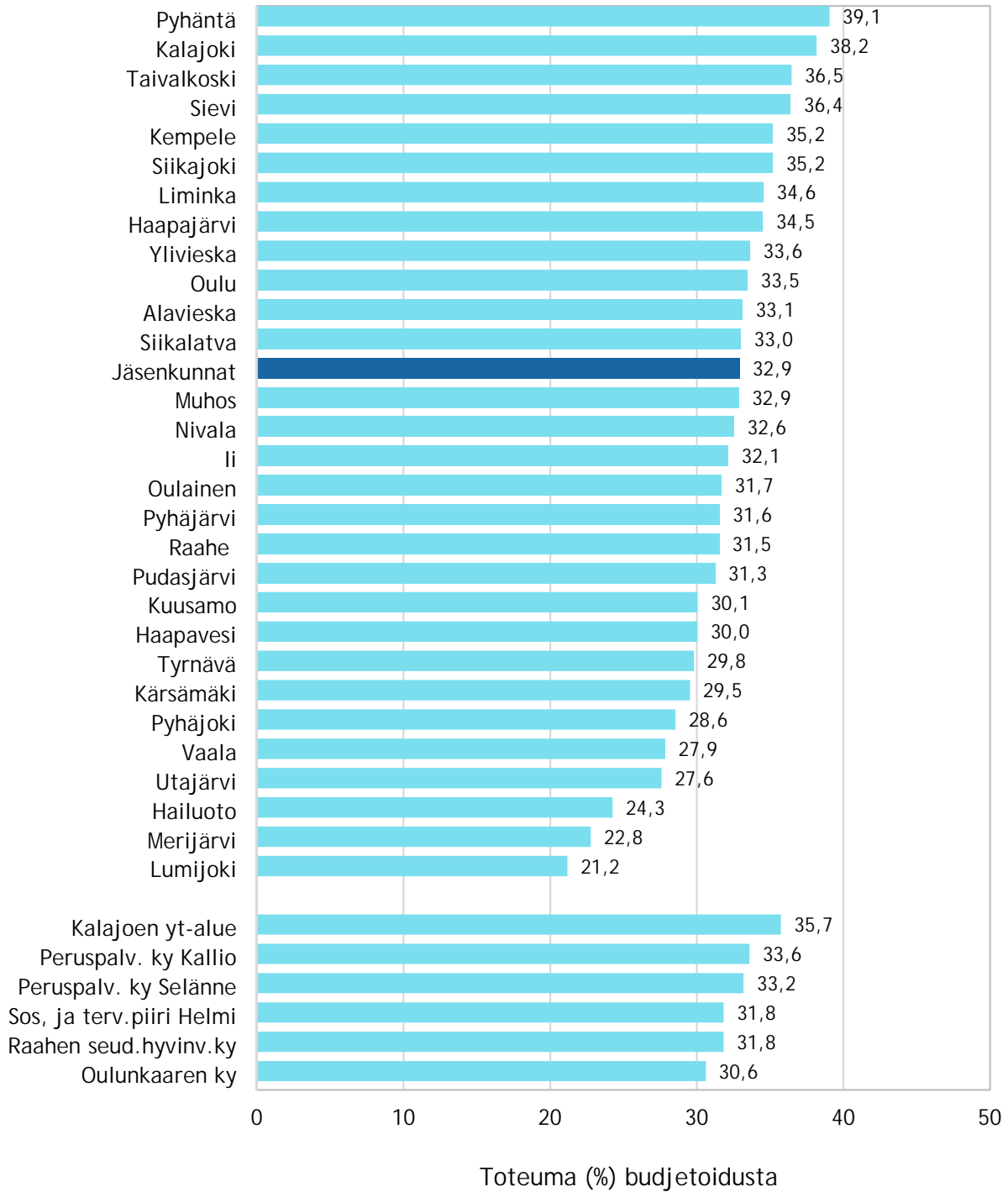
Hoitoa odottavat ja yli 6 kk odottaneet, tilanne 30.4.2020

Hoitotakuun piiriin kuuluvat odottajat erikoissairaanhoidossa

Myynnin toteuma budjetoidusta kunnittain tammi-huhtikuussa 2020

Laskennallinen sopimustaso sisältää ppshp:n oman toiminnan (ei tk-siirtopotilaiden laskutusta, välitettyjä ostopalveluja, valmiusrahastoa eikä kehitysvammahuollon laskutusta)

Jäsenkuntien maksut ja laskutukset sekä muutos tammi-huhtikuussa 2019-2020

Luvut sisältävät myös välitetyt ostopalvelut, valmiusrahaston sekä apuvälinelainauksen. Luvut eivät sisällä perusterveydenhuollon palvelujen myyntiä eikä kehitysvammahuollon laskutusta.

